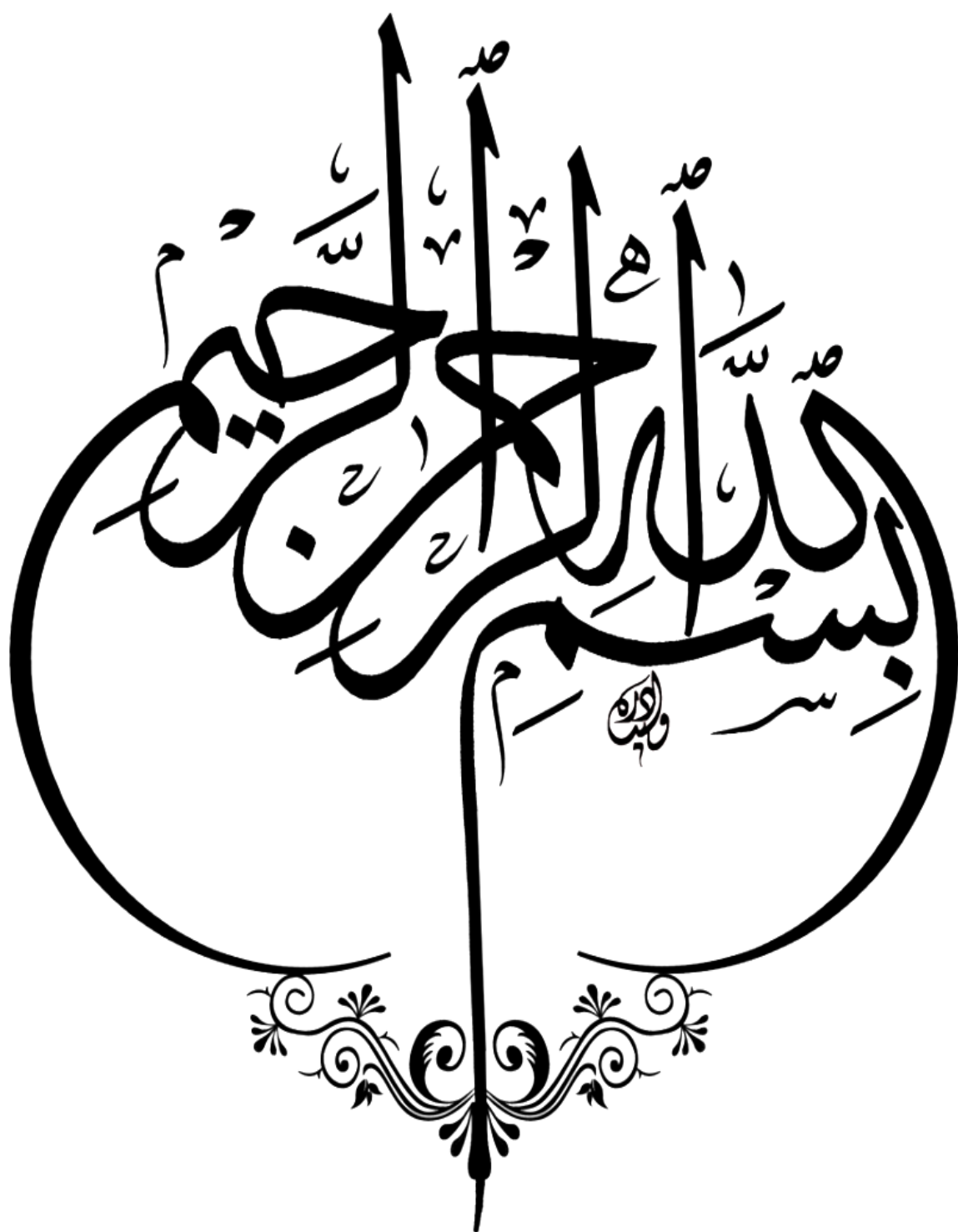

مقدمه:

این کتاب برای دوستانی که اصول درست طراحی چهره را فراگرفته اند و به دنبال یادگیری تکنیک بسیار لذت بخش سیاه قلم به سبک هایپررئال (فراواقع گرایانه) هستند مناسب است.

کتابی که در دست شماست حاصل سالها آزمون و خطا در کلاسهای آموزشی اینجانب می باشد که پس از کسب تجربیات فراوان در راستای ارتقای این تکنیک گردآوری شده است. عدم وجود کتاب خودآموز مناسب بابت تکنیک یاد شده، موجب شد با انگیزه ای مضاعف برای شما عزیزان برای تالیف این کتاب تلاش کنیم.

در ضمن از آنجا که تمامی آموزه های این کتاب در این مجموعه نمی گنجد، پکیج آموزشی تکنیک سیاه قلم که شامل فیلم های همین موارد داخل کتاب است موجود می باشد و شما می توانید از طریق شبکه های مجازی با ما در ارتباط بوده و این پکیج را بصورت یکجا تهیه نمایید.

تابلویی که مراحل آن را در صفحات کتاب مشاهده خواهید کرد در ورکشاپ حضوری در حضور جمعی از علاقه مندان به این تکنیک در زمان ۳ ساعت اجرا شده است. شاید در گذشته و اوایل کار، بنده یک چشم را در ۵ ساعت ترسیم می کردم اما در حال حاضر بر حسب کسب تجارب بسیار، کل یک تابلویی آن هم با کیفیت بالا در ۳ ساعت اجرا شده است. نتیجه اینکه، می خواهم بگویم چیزی که باعث پیشرف شما هنرجوی عزیز می شود حتی اگر هیچ چیزی راجع به این هنر نمی دانید دو چیز است: ۱_ علاقه ۲_ تمرین و ممارست و پشتکار. قطعاً به علو درجات خواهد رسید. بعد از سالیان تجربه این صحبتها را با ایمان کامل بیان می کنم که شما هنرجوی عزیز بدانید، هنر غذای روح انسان است و برای لذت بردن از این هنر، مهمترین عامل پیشرفت شما در صبر، تمرین و پشتکار شماست. امیدوار هستیم در ادامه راه، این صحبت دوستانه را سرلوحه کار خود قرار دهید. قطعاً شما نیز موفق خواهید شد.

((سرفصل های کتاب))

۱ _____ آشنایی با تکنیک سیاه قلم

۳ _____ شناخت ابزار

۱۵ _____ نحوه تیز کردن مداد کنته

۱۵ _____ آموزش کار با قلموها

۱۶ _____ سایه زنی کره با پودر زغال و قلموها و کنته

۲۱ _____ سایه زنی گیلان با پودر زغال و قلموها و کنته

۲۵ _____ آموزش سایه زنی اجزای صورت با پودر مداد و قلمو

۲۶ _____ *آموزش سایه زنی ابرو

۲۸ _____ *آموزش سایه زنی چشم

۴۲ _____ *آموزش سایه زنی بینی

۵۰ _____ *آموزش سایه زنی لب

- آموزش سایه زنی اجزای صورت با کنته و زغال و دوده ۵۵
- *آموزش سایه زنی چشم ۵۶
- *آموزش سایه زنی لب ۷۳
- *آموزش سایه زنی گوش ۷۶
- آموزش سایه زنی انواع مدل مو ۷۹
- آموزش سایه زنی انواع مدل چهره ۱۰۷
- مدل ها ۱۳۰

آشنایی با تکنیک سیاه قلم

سیاه قلم چیست؟

در بین تکنیک ها و متدها ، طراحی سیاه قلم جایگاه ویژه ای در بین هنرمندان و طراحان دارد. سیاه قلم در فرهنگ فارسی معین به نوعی از نقاشی که در آن فقط از قلم و مرکب سیاه ، زغال یا مداد کار شده باشد و هیچ رنگ آمیزی نداشته باشد اطلاق می شود.

تاریخچه نقاشی سیاه قلم

تاریخچه کاربرد نقاشی سیاه قلم در نگارگری ایران بسیار دیرینه است و با شروع نگارگری در سده هفتم هجری ، همچون فنی از فنون نگارگری پیگیری شد. اما سیاه قلم به شکل خاص به استفاده از زغال یا مداد زغالی در کشیدن طرح و خصوصا طراحی چهره گفته می شود. در قدیم از ترکیب زغال با پودر کربنات کلسیم موسوم به پودر مل که به اصطلاح به آن ” زغال مل ” می گفتند ، با استفاده از قلمو بر روی بوم جهت طراحی استفاده می شد . این شیوه از طراحی در بین شاگردان کمال الملک رواج داشته که امروزه نیز طرفداران بسیاری دارد.

انواع زغال و کاربردهای آن در طراحی

از آنجا که زغال نسبت به مداد ، ضخیم تر ، مشکی تر و روان تر است بنابراین طراحی با آن تجربه منحصر به فردی است و می توان با آن طرح های فوق رئالیستی و احساسی را ایجاد کرد. از طرفی زغال را می توان به شیوه یک مداد استفاده کرد که در این صورت یک وسیله موثر برای طراحی ، سایه پردازی ، هاشور زنی و ایجاد تابلوهای سایز بزرگ است.

زغال هایی که در طراحی استفاده می شوند در شکل های مختلف وجود دارند

۱) به شکل چوب های فشرده شده: این نمونه از زغال می توانند خیلی سخت باشند و رنگ خاکستری تولید کنند و یا این که بسیار نرم باشند که می توان با آن مشکی خیلی تیره را ایجاد کرد. میزان چسب یا واکس استفاده شده در طول فرآیند تولید این نوع زغال، روی سختی و نرمی آن تاثیر می گذارد شدت سایه ها به وسیله فشار دست طراح تعیین می شود و از آن می توان برای طراحی های وسیع و سرعتی و یا مدل زنده استفاده کرد.

۲) زغال فشرده شده یا مداد زغالی: این نوع از یک زغال فشرده شده در میان پوشش از چوب تشکیل شده است، شبیه یک مداد طراحی اما با ویژگی زغال که در ایران به اشتباه آنرا کنته می نامند در حالیکه کلمه کنته، به نوعی اسم یک برند مداد است. از آنجا که این نوع زغال به راحتی قابل تیز شدن است بنابر این از آن می توان برای طراحی های ظریف، دقیق، هایپررئال و فوتورئال استفاده کرد.

۳) زغال بید یا زغال تاک: این نوع زغال در واقع بصورت زغال های بلند استوانه ای شکل از چوب درخت بید یا تاک هستند. زغال بید خیلی نرم است میتواند خاکستری مخملی یا فاخته ای را ایجاد کند که یک بافت عالی در طراحی به دست می آید. این نوع زغال در طرح های اولیه و ترکیب های پایه ای و مدل زنده نیز کاربرد دارد

۴) پودر زغال: پودر زغال بسیار نرم است و می توان آن را با استفاده از قلم مو روی کار استفاده کرد و انواع سایه پردازی ها را ایجاد نمود. پودر زغال در طراحی چهره و طرح های رئالیستی بسیار کاربرد دارد.

شناخت ابزار

پاک کن ها :

- ۱) پاک کن معمولی
- ۲) پاک کن خمیری
- ۳) پاک کن برقی (یکی از مدل های توضیح داده شده تهیه گردد)
- ۴) پاک کن اتودی قطر ۳,۸ میلیمتر
- ۵) پاک کن اتودی قطر ۲ میلیمتر (مونو زیرو)
- ۶) پاک کن مدادی (فرچه ای)

مداد ها :

مداد مارک استدلر لموگراف یا فابر کاستل یا عادل یا پیکاسو B8 و B6 و B2
مداد کنته مشکی مارک ماریس یا پاریس یا فابرکاستل
مداد کنته سفید فابرکاستل یا کرتاکالر
مداد (شمش) گرافیتی B8

زغال ها:

زغال استوانه ای و مکعبی کرتاکالر
مداد زغالی

دوده:

دوده کنته مارک ریما
دود زغال مارک کلارک

قلموها:

شامل دو دسته زبر و نرم می شود :

قلموهای زبر :

قلموهای مارک پارس آرت سری ۱۱۱۱ از سایز صفر تا ۲۴ (در صورت موجود نبودن جایگزین قلموهای رهاورد سری تهیه شود)
قلموهای مارک پارس آرت سری ۲۱۲۵ دو عدد سایز صفر (در صورت موجود نبودن جایگزین قلموی خرم تهیه شود)

قلموهای نرم:

قلموی مارک پارس آرت (۲۳۹۲) ۳ سایز کوچک و متوسط و بزرگ (در صورت موجود نبودن قلموهای آرایشی مانند مدل یاد شده تهیه شود)
قلموی مارک مک سایز کوچک و مارک
(در صورت موجود نبودن قلموهای آرایشی مانند مدل یاد شده تهیه شود)

مقوا:

مقوا ی ۲۲۰ گرم فابریانو که در بازار بنام الر شناخته میشود مورد استفاده قرار می گیرد.
(در صورت عدم موجود ، مارک اشتنباخ یا فاوینی و .... که از لحاظ وزنی مشابه باشد استفاده گردد)
* باید طرفی که بافت ندارد و راه راه نیست مورد استفاده قرار گیرد .

الباقی وسیله ها شامل:

خودکار سفید

محو کن

کاتر

تراش

تخته شاسی (سائز دلخواه)

چسب کاغذی

باتری نیم قلم جهت پاک کن برقی

سمباده

پاک کن برقی دو حالتی مارک تیهو

(دو ضخامت متفاوت ۲,۳ میلیمتر و ۵ میلیمتر دارد)

*کیفیت این مارک بسیار مناسب است.

پاک کن برقی مارک درونت

کیفیت این مارک بسیار مناسب است.

پاک کن برقی مارک تکنیکال

کیفیت این مارک بسیار مناسب است.

پاک کن برقی مارک زوم

به علت کیفیت نه چندان خوب این مدل،

خرید آن توصیه نمی شود.

از مدل های فوق برحسب هزینه ی خود میتوانید تهیه کنید

*جهت تیز کردن پاک کن برقی می توان از سمباده p80 یا p100 موجود در ابزار فروشی ها استفاده نمود بطوری که بعد از فشردن دکمه بغل، پاک کن روشن شده و نوک آن را بصورت اوریب روی سمباده گرفته تا در اثر سایش نوک آن همانند مداد تیز شود.

پاک کن اتودی مونوزیرو (قطر ۲,۳ میلیمتر)

پاک کن اتودی با نوک بسیار ظریف جهت اجرای ریزه کاری هاو روتوش اثار هنری بسیار مورد استفاده قرار می گیرد که از این وسیله بصورت تخت هم موجود می باشد.

پاک کن اتودی (قطر ۳,۸ میلیمتر)

پاک کردن خطوطی که به هم بسیار نزدیک هستند بسیار سخت است و معمولا منجر به پاک شدن قسمتهای دیگر می شود. این مدل پاک کن این اشکال را برطرف کرده است.
این پاک کن را بصورت قطری میتوان با کاتر تیز کرد

پاک کن مدادی (فرچه ای)

در کار سیاه قلم به نوعی می توان گفت که محو کن پاک کن ها این وسیله می باشد و در اجرا و بافت پوست نیست بسیار کاربرد دارد. در انتهای آن به جهت پاک کردن

ضایعات پاک کن فرچه می باشد که ابتکار عمل مناسبی به شخص طراح برای تمیزی کار می دهد.

*این پاک با تراش تیز می شود

پاک کن خمیری

در تکنیک سیاه قلم برای اینکه بتوانید لایه لایه پاک کنید و با ضربه ی پاک کن لایه ای از سایه را برداشت و یا کمرنگ کردن بخشی از اثر خود را پاک کنید پاک کن خمیری بهترین گزینه است . که مانند خمیر بازی کش می آید و بخشی از آن را از داخل نایلون خارج کرده و از آن استفاده می کنیم.

نحوه در دست گرفتن پاک کن مدادی

پاک کن معمولی

مارک کرتاکالر ، فابر ، استدلر و یا فکتیس چندان مهم نیست و شما در کشیدن مو و نور روی موها، این پاک کن را به صورت قطری برش زده و از آن استفاده می کنید.

قلموهای دسته قهوه ای مارک پارس آرت سری

۱۱۱۱

این قلموها به جرات می توان گفت بخاطر زبری خاص خود و نوع موهای آن از سایز صفر تا ۲۴ مناسب کار سیاه قلم به سبک فرا واقع گرایانه است.

قلموی دسته سبز مارک پارس آرت سری ۲۱۲۵ / ۲ عدد

بعد از خرید دقیقا از وسط ، موی آنرا جهت محوکردن و اجرا و سایه زنی جزئیات کوچک فیچگی می کنیم که به نوعی می توان گفت این قلمو محوکن قلموها بشمار می رود و بسیار پرکاربرد می باشد.

قلموی مارک رهاورد سری

۱۳۷۹

در صورت موجود نبودن سری ۱۱۱۱ قلموهای پارس آرت از این مدل یا خیام تهیه گردد.

قلموی مارک خرم سری ۷۷۷۸

در صورت موجود نبودن سری
۲۱۲۵ قلموی پارس آرت شماره
صفر این مدل تهیه گردد.

قلموهای نرم مارک پارس آرت سری ۲۳۹۲

شماره های ۱ و ۴/۳ و ۲/۱ و ۸/۳

در صورت موجود نبودن از لوازم آرایشی، شمایل این
قلموها (با موهای متراکم تقریباً سخت) تهیه گردد.

کنته سفید**کنته مشکی (مارک فابریکاستل یا پاریس یا ماریس تهیه گردد)****مداد روکش قرمز استدلر**

مداد استدلر لموگراف یا فابر کاستل B7مداد B2 و B6 فابر کاستلمداد گرافیتی B6 (جهت سیاه کردن پشت کاغذ برای منتقل کردن طرح روی مقوا)مداد زغالیزغال استوانه ای مارک کرتاکالرقلموی کینزا سایز ۱۰_ قلموی مک سایز کوچک

در صورت موجود نبودن از لوازم
آرایشی شمایل این قلموها (با موهای
تراکم بالا تقریباً سخت) تهیه گردد

خودکار (روان نویس) سفید مارک ساکورا یا کویین

جهت ایجاد نورهای سفید مطلق استفاده می گردد.

نوار چسب کاغذی دو سانی

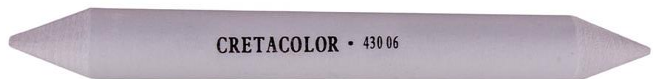
جهت چسباندن اطراف کار . (برای کاستن از چسبندگی آن به جهت کنده نشدن مقوا ، چندین مرتبه چسب را روی میز زده و می کنیم تا چسبندگیش کاملا کاسته شود)

تراش

محو کن

کاتر

سمباده

همانطور که در عکس مشاهده می کنید جهت ایجاد پودر مداد، نوک مداد را بر روی سمباده کشیده و پودر حاصل از آن را جهت استفاده در کارمان بر روی کاغذ می ریزیم.

* لازم بذکر است که پودر گرافیت مداد در بازار موجود می باشد، اما چون خرید آن الزامی نیست دیگر به آن اشاره ای نشده است

پودر کنته مارک ریما

مکمل استفاده از قلموهای نرم این پودر می باشد بطوری که قلموها را داخل پودر زده و تیرگی آن استفاده می کنیم. * این پودر تیرگی بسیار خوبی دارد و حالت مخملی دارد.*

پودرهای مارک کلارک

در تنوع رنگهای متنوع و تنالیتة های مختلف موجود در بازار در تهیه ی آن برای هنرجو الزامی نیست.

* از آنجایی که ما برای آموزش سیاه قلم ، متد آموزشی خاص خود را داریم ، لذا موارد فوق وسیله هایی می باشد که بنده شخصاً از آنها استفاده می کنم و هنرجویان می تواند بر حسب هزینه و بودجه و جدیت خود، وسیله ها ی مورد نیاز را تهیه کنند*

نحوه تیز کردن مداد کنته

مداد کنته مانند مداد گرافیتی نیست و اگر با تراش تراشیده شود مغز مداد که حالت زغال فشرده دارد شکسته خواهد شد و در صورت شکستن ، مغز مداد ترک برداشته و در سری بعدی تراشیدن مدام شکسته خواهد شد . به همین جهت مداد کنته را می بایست با کاتر با دقت تراشید . بصورتی که با یکدست مداد را از قسمت جلو گرفته و با دست دیگر و کاتر به

دست شروع به تراشیدن روکش چوبی مداد می کنیم تا به مغز مداد برسیم . در گام آخر با دقت بالا نوک مداد را طبق عکس کاملاً تیز می کنیم.

قبل از تیز کردن کنته ، چندین مرتبه اینکار را بر روی مدادهای دیگر امتحان کنید . زیرا این مداد بسیار حساس است

آموزش کار با قلموها

در تکنیک سیاه قلم ، قلموها به دو دسته زبر و نرم تقسیم می شود . قلموهای نرم همراه با دوده (پودر کنته و زغال) استفاده می شود و بصورت خطی (در یک راستا بصورت رفت و برگشت) و از تیره به روشن سایه زده می شود ، اما قلموهای زبر علاوه بر خطی سایه زدن بصورت دورانی و چرخشی نیز استفاده می گردد.

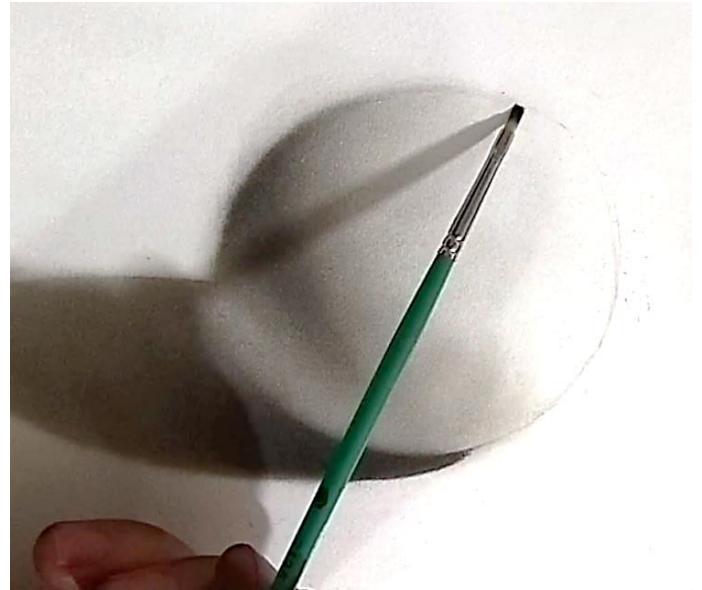
به همین جهت قلمو را درون پودر زغال (حاصل از کشیدن زغال استوانه ای بر روی کاغذ) زده و بصورت دورانی از تیره به روشن سایه می زنیم .

*نکته بسیار مهم اینکه در حالت دورانی قلمو کاملاً قائم بر صفحه می باشد تا بعد از مدتی استفاده نوک قلمو یکدست خورده شود اما به حالت خطی قلمو خوابید بر صفحه در یک جهت بصورت رفت و برگشت حرکت می کند.

*نکته ی دیگر این است که قلمو به تنهایی بر روی کار سایه نمی زند بلکه باید آغشته به پودر باشد لذا از فشردن زیاد قلمو بر روی مقوا بجهت استهلاک و خرابی آن پرهیز کنید.

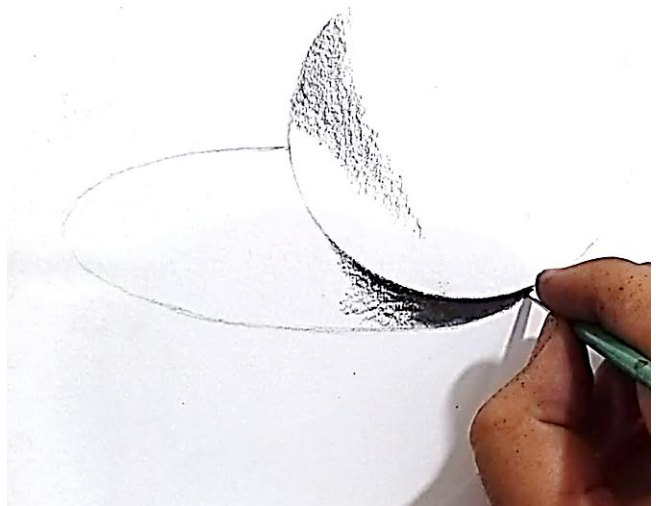
سایه زنی خطی

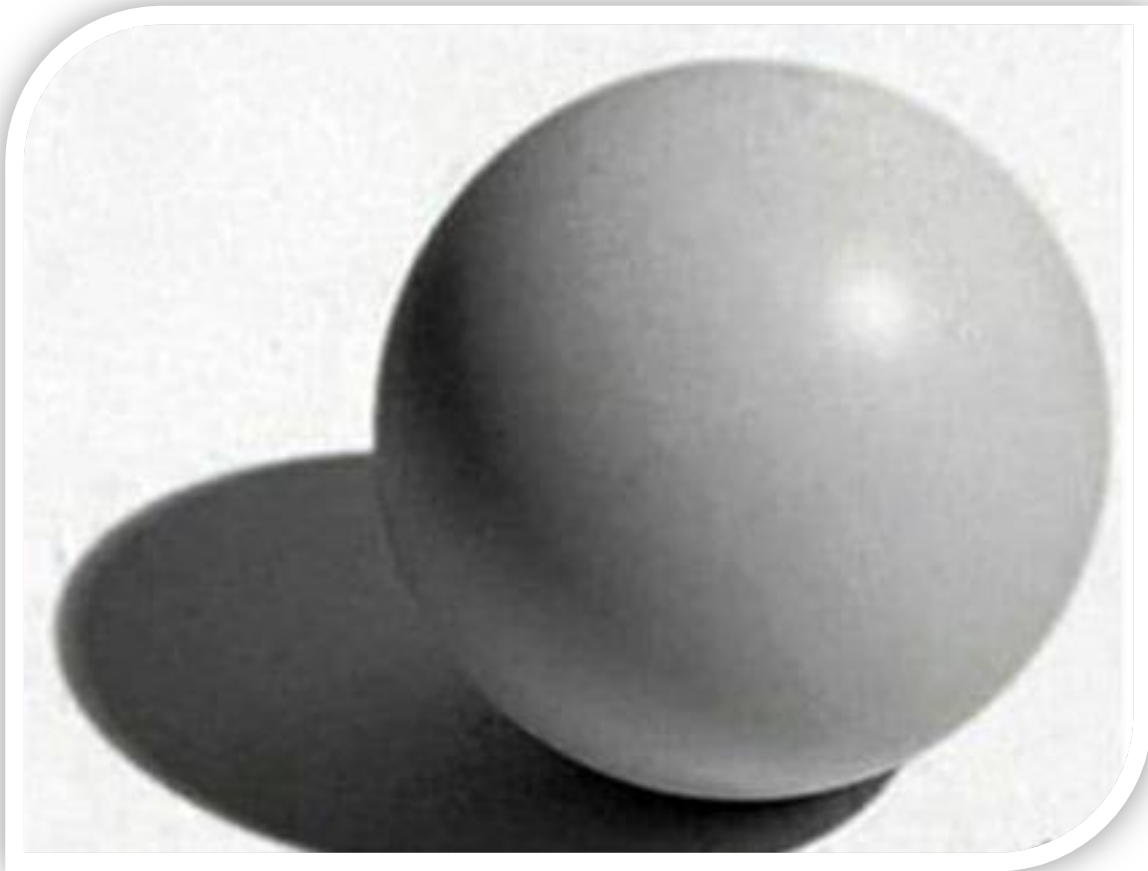
نوک قلمو تقریباً خوابیده به سطح کار و دسته ی قلمو با زاویه کمتر از ۴۵ درجه نسبت به مقوا بصورت رفت و برگشت بر روی مقوا در حرکت است.

سایه زنی دورانی

قلمو قائم بر سطح کار قرار گرفته و حول یه نقطه آرام آرام از تیره به روشن سایه زده می شود.

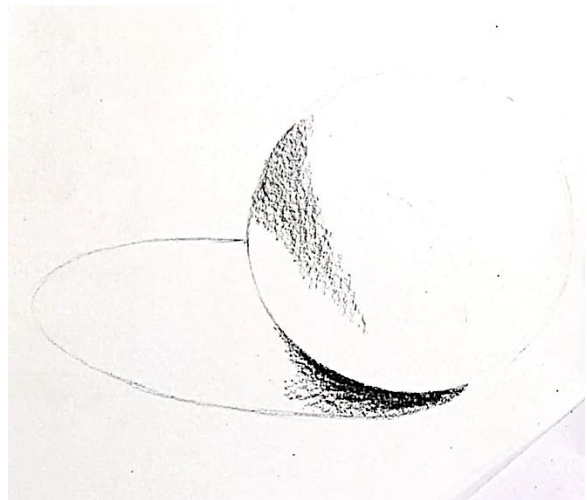
سایه زنی کره با قلمو

* جهت اجرای این مدل مراحل صفحه بعد را با هم دنبال می کنی

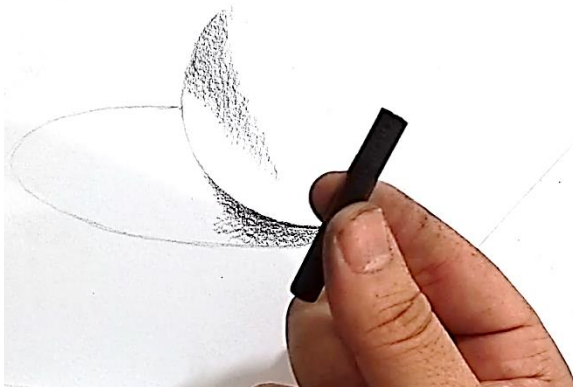
گام ۱

ابتدا طرح را روی مقوا با مداد ۲b کاملا کمرنگ کشیده و سپس با مداد کنته ماریس (مدل کنته را به سلیقه خودتان تهیه کنید و از یک مدل استفاده کنید) قسمتهایی که در عکس اصلی کاملا پررنگ است طبق مدل سایه می زنیم.

* به یاد داشته باشید که همیشه قسمت صاف و بدون بافت مقوا طرحمان را اجرا می کنیم.*

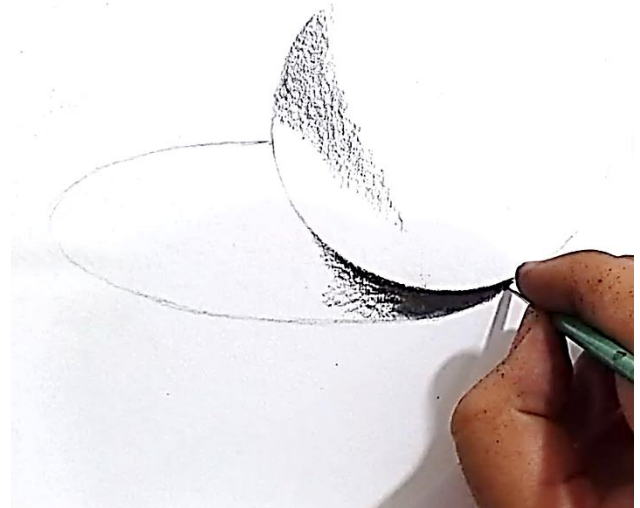
گام ۲

زغال را به این صورت گرفته و برای تشدید تیرگیها بر روی سایه هایی که با کنته می زدیم می زنیم.

گام ۳

قلموی دسته سبز را داخل پودر زغال زده (زغال را روی کاغذ یا مقوای باطله بکشید تا به حالت پودر در آید سپس نوک قلموی ۲۱۲۵ ق (مخفف قیچی شده) را داخل پودر زده و به آرامی از تیره به روشن به صورت دورانی سایه می زنیم.

گام ۴

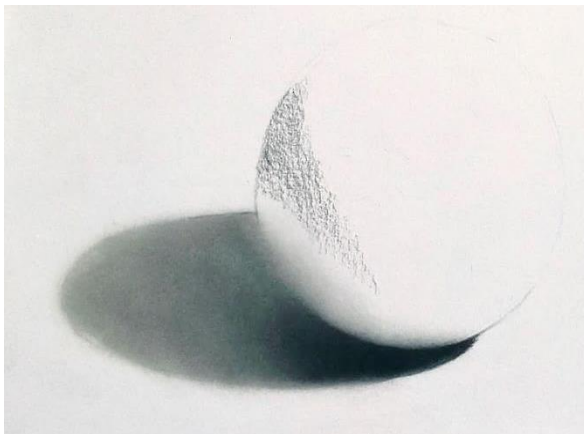
قلموها را بر حسب بزرگ شدن فضا تغییر می دهیم و سایز بزرگتر انتخاب کرده و به سایه زدن ادامه می دهیم. * به ترتیب سایز ۲ و ۴ و ۶ و ۸ سری ۱۱۱۱ پارس ارت را در قسمت سایه افتاده کره بر روی زمین استفاده می کنیم.

قلموی قیچی شده ۲۱۲۵ را مشاهدت می کنید

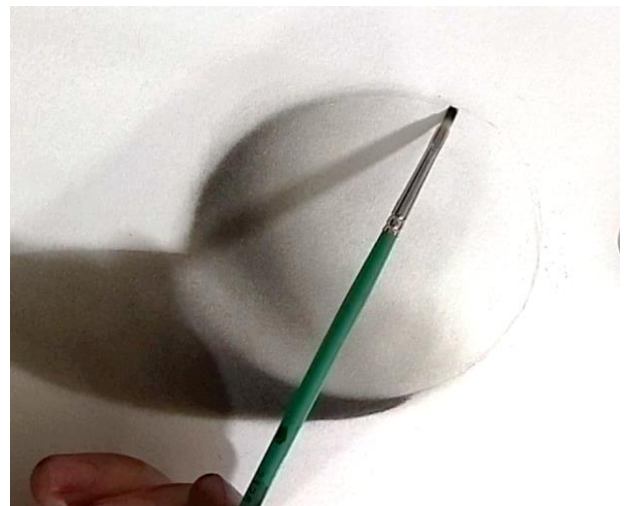
گام ۵

قسمت سایه ی کره را تکمیل می کنیم * به ترتیب سایز ۲ و ۴ و ۶ و ۸ سری ۱۱۱۱ پارس آرت را در قسمت سایه افتاده کره بر روی زمین استفاده میکنیم . * روی زغال را با چسب کاغذی به کاغذی باطله می چسبانیم تا تکان نخورد و این صورت می توانیم با قلموهای کوچک بر روی آن زده و تیرگی مورد نظر را به طرح انتقال دهیم .

گام ۶

سایه ی کره را از تیره به روشن به صورت چرخشی می زنیم و هر چه به مرکز نور نزدیک می شویم سایه ها کم رنگتر میشود. * همانطور که در تصویر می بینید قلمو را به صورت اوریب گرفته و بصورت خطی سایه زده دورگیری می کنیم . * سایز قلموها را بسته به فضای سطحتان انتخاب کنید

گام ۷

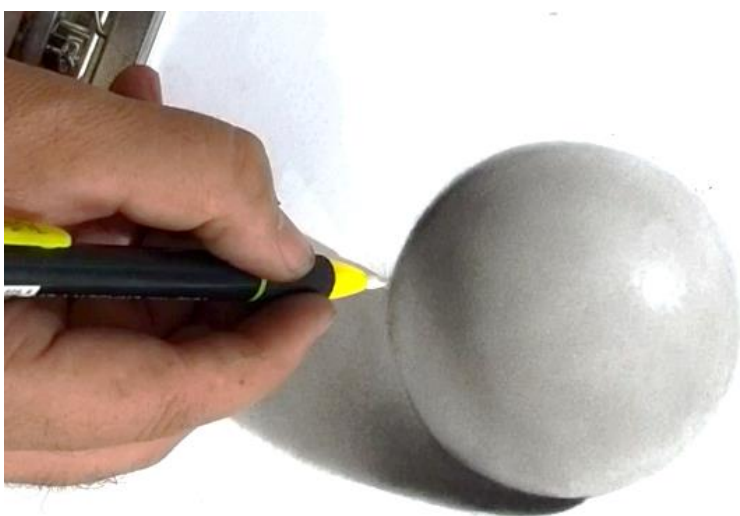
تیرگیها را طبق عکس با مداد کنته پررنگ می کنیم و دوباره با قلموها بر روی همان قسمت را سایه می زنیم تا اثر کنته بر روی مقوا دیده نشود.

گام ۸

با پاک کن مدادی سایه های اضافه را پاک کرده و با قسمت فرچه ای آن ، ذره ی حاصل از پاک کردن را پاک می کنیم.

گام ۹

با پاک کن اتودی قطر ۳,۸ دورگیری را تکمیل کرده تا طرح حالت سه بعدی بگیرد.

گام ۱۰

نتیجه نهایی کار را در عکس مشاهده می کنید.

※ تمرین فوق بسیار حایز اهمیت است .

چنانچه در سایه زنی مشکل پرش رنگ (سایه ها از تیره به روشن یکنواخت و لطیف باید شود) دارید حتماً این تمرین را تکرار کنید زیرا که انجام مباحث بعد در گرو اجرای درست اینکار می باشد .

※ قلموهای را به سطح کاغذ زیاد فشار ندهید بلکه با آغشته کردن نوک آن با پودر می توانید براحتی سایه بزنید

※ هنگامی که قلمو را در پودر زدید حتما بر روی کاغذ باطله تست بگیرید که مبادا تیرگی آن زیاد بوده و باعث شود طرحتان لکه شود .

※ نکته ی بسیار مهم :

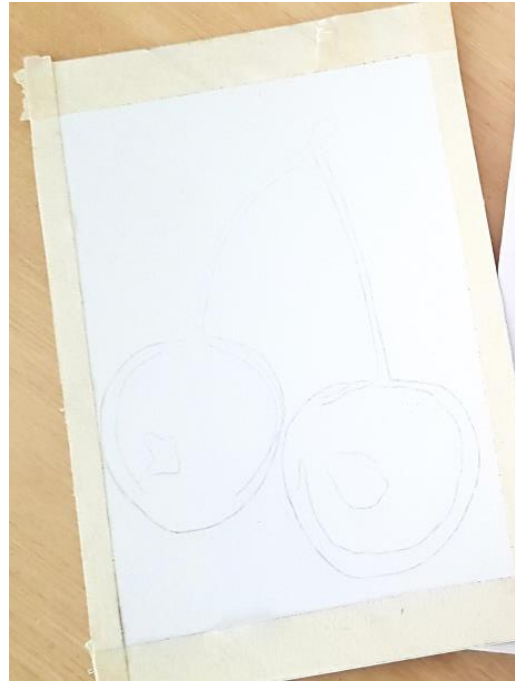
در ابتدای کتاب ما با پودر مداد و قلموها سایه می زنیم . بعد از مدتی که با شرایط سایه زنی بخوبی آشنا شدیم پودر زغال و دوده را جایگزین پودرمداد کرده و کنته را جایگزین مداد می کنیم .

هدف از این کار این است که اکثر هنرجوها در کنترل فشار دست مشکل دارند و به همین جهت اگر مستقیماً در ابتدا با پودر زغال و دوده کار کنند کارها جالب توجه اجرا نمی گردد .

سایه زنی گیلاس با قلمو

گام ۱

در گام نخست طرح را بر روی مقوا انتقال می دهیم و دور آن را چسب می زنیم .
(چسبندگی آن را با چندین بار روی میز زدن کم می کنیم)

گام ۲

با مداد کنته تیرگیهای محض داخل تصویر را کمی سایه زده و با مداد زغالی تیره ترین فضا را پوشش می دهیم .

گام ۳

قلموی ۲۱۲۵ قیچی شده را داخل پودر زغال زده و از تیره ترین قسمت بصورت دورانی و چرخشی به سمت روشن سایه می زنیم . هر چه فضای کار بزرگتر شود قلمو را تغییر داده و سطح بیشتری سایه بخورد . عدم اجرای اینکار باعث می شود سایه شما یکدست و مرتب و لطیف اجرا نگردد

گام ۴

هر دو گیلای را سایه زده و شاخه آنرا نیز می توانیم با همان قلموی ۲۱۲۵ ق سایه بزنیم .

گام ۵

در گام آخر قسمت نور روی گیلایها را با پاک کن خمیری که نوکش را با دست لوله کردیم و تیز شده ، پاک کن می زنیم سپس با پاک کن مدادی و پاک کن برقی شدت نور را تشدید می کنیم .

*بسیار ضروریست که در این مرحله اینکار را ایده ال انجام دهید . اگر سخت بود مایوس نشوید ، بدانید تمرین و تکرار و دیدن قسمت پر لیوان برای شما حیاتیست . پس با قدرت به تمرین نود ادامه دهید و در ذهن خود تکرار کنید که من از عهده ی اینکار بر خواهم آمد.

چرا سایه هایمان یکدست نمی شود ؟چرا در کارمان لکه ایجاد می شود ؟

در پاسخ به این سوال نکته های زیادی هست که به آنها اشاره می کنیم .

۱_ موقع سایه زدن حتما بسته به فضا قلمو را انتخاب کنید . اگر فضا بزرگ باشد و شما از قلموی ریز استفاده کنید نمی توانید سایه یکدست ایجاد کنید .

۲_ موقع کار کردن، زیر دست خود تلق یا کاغذی به عنوان زیر دستی بگذارید تا به هیچ عنوان مقوا را لمس نکنید

۳_ از پاک کن فقط در مرحله آخر کار استفاده کنید. به این نکته ی مهم بسیار توجه کنید که استفاده از پاک کن مابین اجرای کارتان باعث لکه شدن اثرتان می شود .

۴_ مقوا را به هیچ عنوان مستقیماً لمس نکنید زیرا بعد از سایه زدن اثر انگشت ها ، خود را نشان می دهد

۵_ دور کارتان رو چسب کاغذی بزنید و به تخته شاسی بچسبانید تا اثرتان تکان نخورد و نیاز نباشد که آن را لمس کنید .

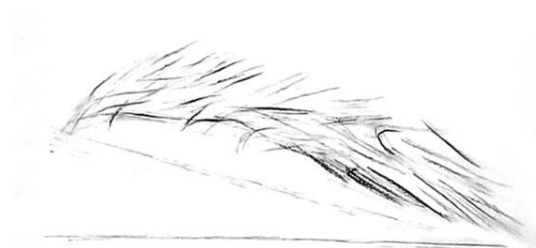
۶_ موقع پاک کن زدن و فوت کردن روی اثر جهت انتقال ضایعات پاک کن به خارج از محیط اثرتان ، دقت کنید آب دهان خود را قورت دهید تا سطح مقوا خیس نشود . چون همین مورد لکه های زدی ایجاد می کند.

* از وسیله به نام پوار که محفظه ای دارد و با فشردن باد را از داخل خود خارج میکند جهت رفع این مشکل می توانید استفاده کنید.

۷_ نکته ای بسیار مهمی که باید گفت این است که بسیار مهم می باشد که همیشه از تیره به روشن سایه بزنید و ترتیب سایه زنی با قلموها را از ریز به درشت رعایت کنید که این نکته از کلیدیترین نکات در جهت اجرای سایه های لطیف و یکدست می باشد.

آموزش سایه زنی اجزای صورت

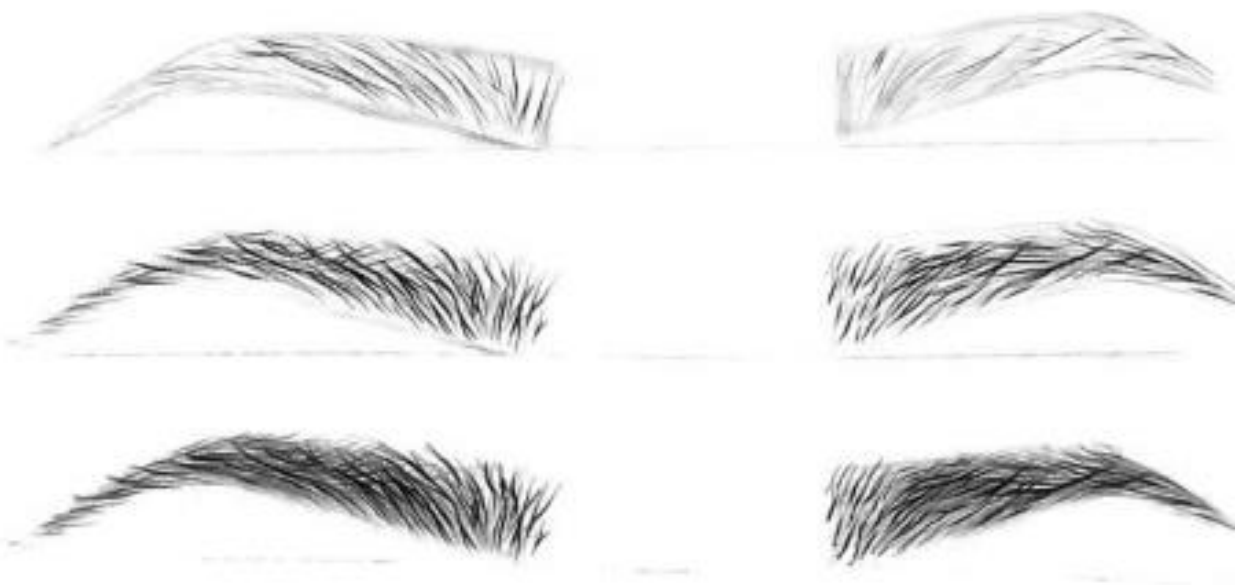
آموزش ترسیم ابرو

آموزش ترسیم ابرو

در این مرحله خطوط طرح را با مداد مارک مناسب ترسیم می کنیم که بسیار مرحله مهمی است . تعدادی از مدل ابروها در تصاویر پایین می بینید اما با این تفاوت که برای سایه زنی از محو کن و دستمال کاغذی در این سبک استفاده نخواهیم کرد و از قلموها استفاده می کنیم.

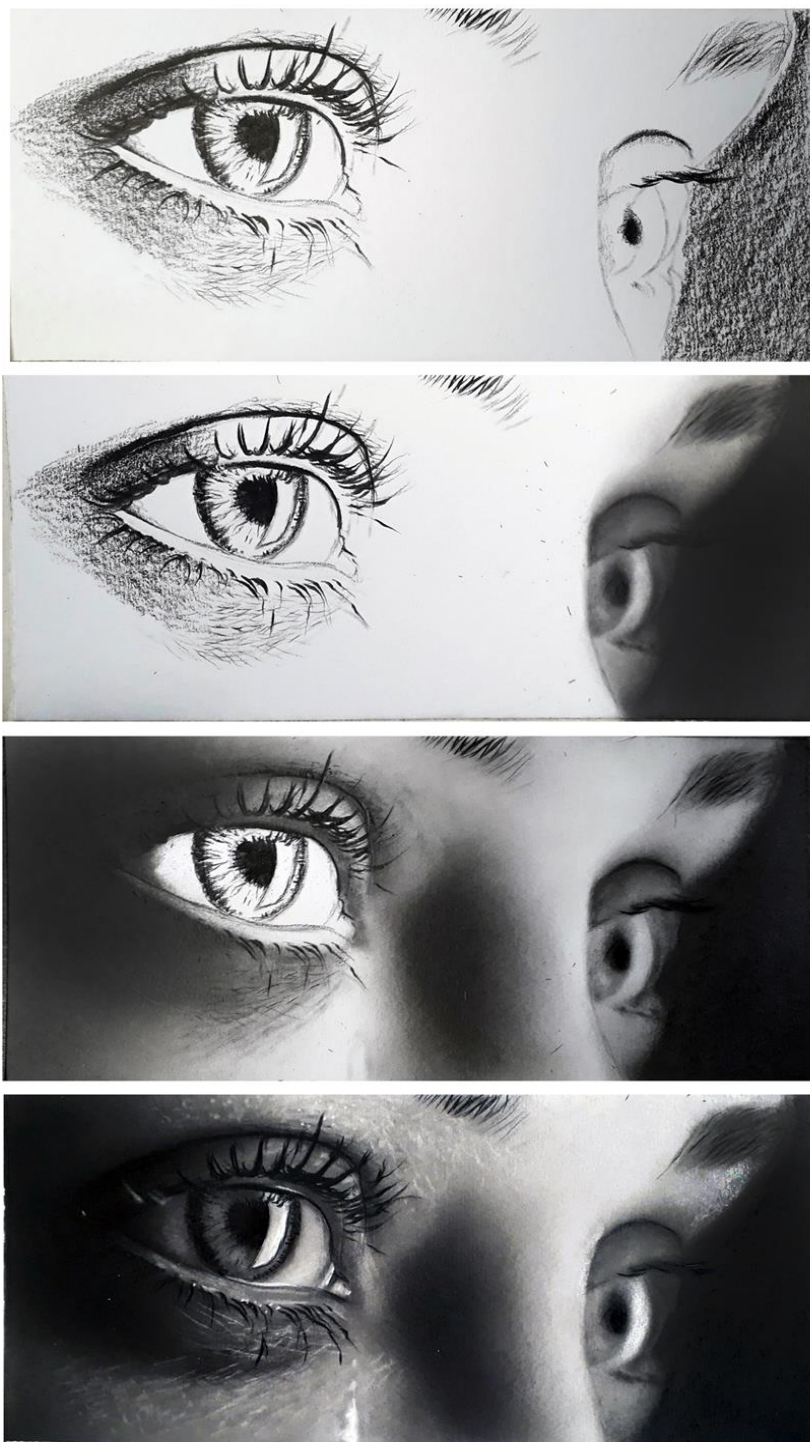
در مرحله اول ابروها را با مداد لموگراف B7 طبق توضیحات جلد دو کتاب کشیده و در گام دوم با مداد B8 لموگراف خطوطی که نیاز به تیرگی بیشتر دارد پر رنگ کنید . در گام آخر با قلموی صفر ۲۱۲۵ دسته سبز که موهای آن را بجهت سهولت در محو کردن از وسط قیچی می کنیم و ابروها را محو می کنیم . این قلمو حکم محو کن را برای ما خواهد داشت و موارد استفاده از آن در این شیوه بسیار زیاد است .

مدل های فوق را با مداد بر روی مقوای الر تمرین کرده و با قلموهای ۲۱۲۵ ق روی آنها سایه بزنید

مدل های فوق را با مداد بر روی مقوای الر تمرین کرده و با قلموهای ۲۱۲۵ ق روی آنها سایه بزنید

آموزش ترسیم چشم

مدل چشم کار شده برای پکیج آموزشی